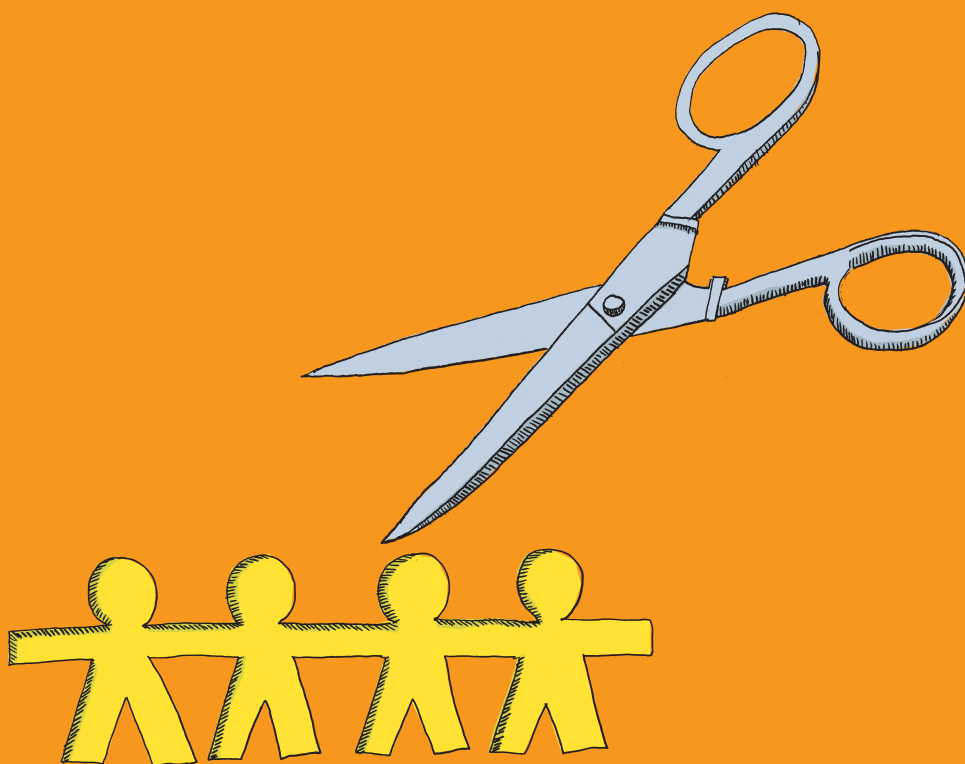


eskulanak



barrendik 200-300

1A maila

ikaslearena

EGILEAK

Bizkaiko AEK eta HABE
Proiektuaren arduraduna:
Partehartzaileak:

Juxto Egaña (HABEko Hizkuntzaren Didaktika arduraduna)
Ana Gabiria (Bizkaiko AEK)
Joseba Irazabal (Bizkaiko AEK)
Agurtzane Sotch (Bizkaiko AEK)

© HABE 2001. ISBN 84-86968-30-5
Legezko Gordailua: SS-410/01
Inprimaketa: **GERTU Inprimategia. Oñati.**

HABE Erakundeak eskerrak ematen dizkio Bizkaiko AEK-ri materialgintza proiektu honetan parte hartzerakoan agertu duen borondateagatik.

Diseinua, maketazioa eta marrazkiak: **Marisa Mantxola**

Gure esker ona ondoren aipatzen direnei, hainbat material eta ideia hartzeko baimena eman digutelako:
AEK (Ahoz-ahoz)

eskulanak

barrendik 200-300

Helduen Euskalduntzearen Oinarrizko Kurrikulua

1A maila

ikaslearena

AURKIBIDEA

1. Sarrera

- | | | |
|----|----------------------------|---|
| 1. | Lan-egitasmoa | 6 |
| 2. | Ikastunitatearen ibilbidea | 7 |

2. Atazak

- | | | |
|-----------------|----------------------------|----|
| A Ataza: | Eskulanak gogoko ote? | 8 |
| B Ataza: | Golokari elkarrizketa | 11 |
| C Ataza: | Nola egiten dira panpinak? | 17 |

3. Eranskinak

- | | | |
|----|---------------------|----|
| 1. | Autoebaluazio-orria | 22 |
|----|---------------------|----|

1.

LAN-EGITASMOA

Ikastunitate honetan eskulanez mintzatuko zarete. Eskulanak gogoko dituzuen ala ez aipatu eta animazio talde baten lana ezagutuko duzue. Taldearen azalpenak entzunda, goma-espumazko panpinak egiten eta gauzak egiteko azalpenak ematen ikasiko duzue.

2. IKASTUNITATEAREN IBILBIDEA

1. SARRERA

- Ikastunitatearen, helburuen eta lan-egitasmoaren aurkezpena (6. or.)

A ATAZA: ESKULANAK GOGOKO OTE?

- Klasera eskuz egindako gauzak ekarri.
- Pertsona batzuek eskulanean inguruan dituzten gustuak entzunda gureak azaldu.
- Gustuak eta lehentasunak nola azaldu. (8. or. lib)

ENTZ/IRAK/MINTZ/GRAM

IKASLEEN AUTOEBALUAZIOA (19. or. lib)

C ATAZA: NOLA EGITEN DIRA PANPINAK?

- Bideoan panpinak nola egiten diren ikusi.
 - Denbora nozioak nola adierazi.
- Azalpenei jarraiki panpinak egin eta erakusketa antolatu dugu. (16. or. lib)

ENTZ/GRAM/IDAZ

B ATAZA: GOLOKARI ELKARRIZKETA:

- Animazio taldeei buruz mintzatu.
- *Goloka* taldeari egindako elkarrizketa entzun
 - Galdegaia landu
- Antzeko elkarrizketak egin. (11. or. lib)

MINTZ/ENTZ/GRAM/IDAZ

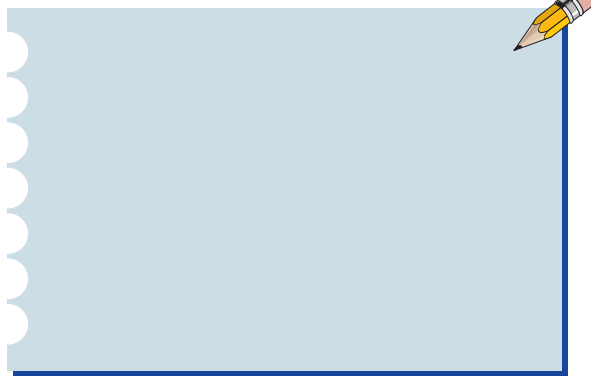
ATAZA: ESKULANAK GOGOKO OTE?

Ataza honetan lagun batzuk eskulanei buruz mintzatzen entzungo dituzu. Zeuk ere aukera izango duzu horretaz hitz egiteko.

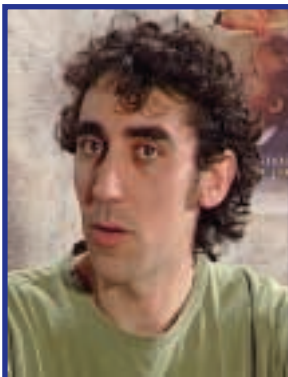
1



- Hasteko saia zaitezte ondoko galderak erantzuten:
 - Zer dira irudia agertzen diren horiek?
 - Gustuko dituzu? Nork eginak dira?
 - Horrelako zaletasunik baduzu?



- Hiru lagun entzungo dituzue eskulanen inguruan hitz egiten, zuek geroxeago egin beharrekoaren eredu. Azalpenak entzun ahala, *Nori dagokio?* galdetegiari erantzun.



JOSU LOPEZ



MANU GARZIA



JONE IBARRA



NORI DAGOKIO?

Nork esan du?

1. Paperezko eta bustinezko gauzez gain ez du beste ezertxo ere egin.

2. Ez dauka denborarik horrelako gauzak egiteko.

3. Oso gogoko du lorontziak margotzea.

4. Ez du oso gustuko eskulanak egitea.

5. Egurrezko eta zumezko gauzak egiten ditu.

6. Oporretan eskulanak erosten ditu.

7. Ez dauka eskulanak egiteko trebeziarik.

8. Denetarik eskulanak gustatzen zaizkio.

9. Egiten dituen lanekin lagunei opariak egiten dizkie.

10. Familian eskulanak egiteko tradizio handia dago.

- Irakasleak entzun duzuenaren transkripzioa banatuko dizue, irakurri eta ariketa zuzen ezazue. Horrela, azalpenak nola dauden egituratuta ikusiko duzue.



2

- Lagun horien azalpenak entzun dituzu. Orain zureak adierazi beharko dituzu.
- Zure gustuei buruz hitz egingo duzu zure ikaskidearekin, datuak jaso eta ordenatu egingo dituzue liburuko galderei erantzunez.

GIDOIA

1. Eskulanak gogoko dituzu? Zelakoak?

.....

.....

.....

2. Eskulanak biltzen dituzu? Zelan lortzen dituzu?

.....

.....

.....

3. Zerbait egitea gustatzen zaizu? Zer?

.....

.....

.....

4. Egiten baduzu, zertarako? Eta ez baduzu ezer egiten, zergatik?

.....

.....

.....

5. Zure ustez trebea zara eskulanak egiten?

.....

.....

.....

- Taldeetan esandakoa guztion artean labur aipatuko dugu.



ATAZA: GOLOKARI ELKARRIZKETA

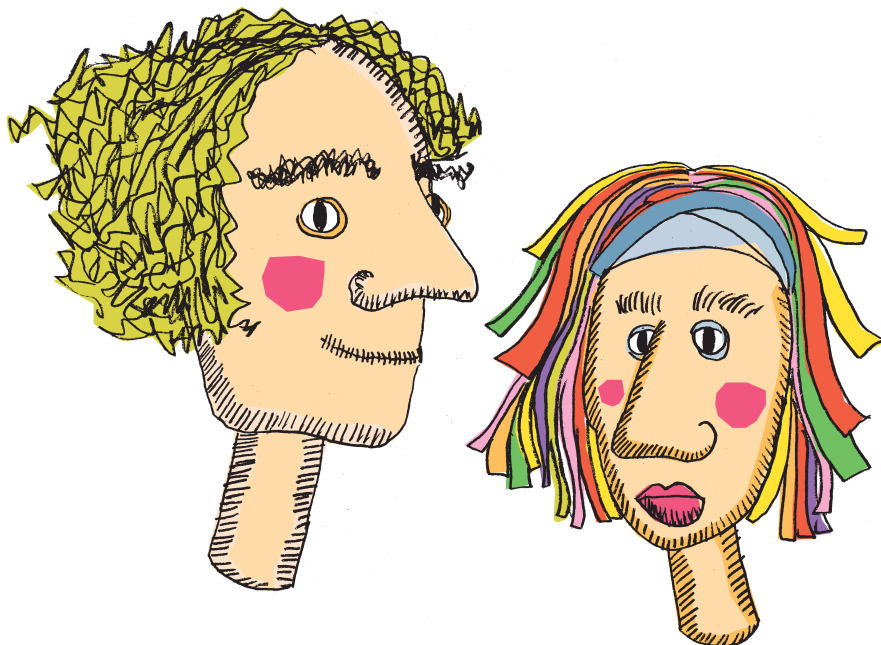
Goloka animazio talde bat da. Goma-espumazko panpina handiak hartu eta kalez kale ibiltzen dira. Jarraian, talde horretako partaideei lagun batek egin dien elkarrizketa entzungo duzue. Taldeaz eta euren lanaz egingo dute berba.

1

- Zer da irudian ikusten duzuen? Elkarri kontatu gai horren inguruan ezagutzen duzuen. Baten bat ezagutzen baduzue, zer dakizuen...



- Entzun aurretik irakur itzazu galdera hauek, eta zure ustez egokiak diren erantzunak aukera itzazu. Zerbait ulertzen ez baduzue ikaskideei galdetu



GOLOKAKOEN LANA

1. Nondik dator Goloka izena?

- A. *Goloka* izena Indiatik dator. Jain jainkoaren izena ei da.
- B. *Goloka* izena Indiatik dator. Jainkoek oporrak pasatzen dituzten lekua ei da.
- C. *Goloka* izenak Indian igau-pasañ esan nahi ei du.

2. Zer egiten dute?

- A. Panpinak egin eta saldu egiten dituztela esan dute.
- B. Panpinak erosi eta haiekin kale antzerkia egiten dutela esan dute
- C. Kale antzerkia egiten dutela eta panpinak ere beraiek egiten dituztela esan dute.

3. Asko irabazten dute lan honekin?

- A. Bai, antza. Ondo bizitzeko beste diru irabazten dutela esan dute.
- B. Ez ei dute asko irabazten, baina bizitzeko nahikoa bai.
- C. Apur bat irabazten dute. Baina bizitzeko bestelako lanak egin behar dituzte.

4. Urte asko daramate lan honetan?

- A. Hamabost urte inguru daramatzatela esan dute.
- B. Ez dute esan zenbat urte daramaten
- C. Hamar bat urte daramatzatela esan dute.

5. Lan handia egiten dute?

- A. Tailerrean ez daukate lan handirik, baina kalean jai askotan ibiltzen ei dira.
- B. Jai askotan egiten dute lan, eta tailerrean egunero eduki ei dute egiteko zerbait.
- C. Udan eta Gabonetan lan handia ei daukate, baina beste batzuetan ez.

6. Oporrik badaukate?

- A. Bai, eta normalean oporretan atzerrira joaten dira elkarrekin.
- B. Ez, ez ei daukate oporrik hartzeko astirik
- C. Bai. Atzerrira lanera doazenean aprobetxatzen dute oporrak hartzeko.



- *Golokari* elkarrizketa entzun eta galderen erantzunak aurkitzen saiatuko zarete. Aurreikusi duzuen guztia egiaztatu baino ez duzue egin behar.
- Erantzunak guztion artean zuzenduko ditugu.
- Entzun duzuen testuari esaldi batzuk ezabatu dizkiogu. Berriro idatzi beharko dituzue. Lehenengo esaldiak berridazteko hiruna aukera izango dituzue: irakurri denak eta testuari dagokiona aukeratu. Hurrengo esaldiak berridazteko parentesien artean dauden hitzak erabili beharko dituzue. Ondo antolatu esaldiak.

GALDEGAIA LANTZEN

- JAIONE** - Aizu! Nondik atera duzue taldearen izena?
GOLOKA - *Goloka*? Ba, _____ (1)
Goloka kondaira horretan jainkoen opor lekua da. Ez pentsa, e? Buelta asko eman genituen izena aukeratzeko.
- JAIONE** - Eta zer egiten duzue gero panpina horiekin? Erakusketak-edo egiten dituzue ala?
GOLOKA - Ez, _____ (2)
 Beno, eta panpinak, jantziak eta beste kontu guztiak ere geuk egiten ditugu.
- JAIONE** - Lan itzela, ezta? Eta dirurik ematen du, ala?
GOLOKA - Beno, _____ (3)
- JAIONE** - Eta denbora luzea daramazue lan honetan?
GOLOKA - Ba, _____ (4). Bai, gutxi gorabehera hamabost izango dira.
- JAIONE** - Baina batzuetan ez duzue lan handirik izango, ezta?
GOLOKA - _____ (5) Eta gero kalean, ba, batez ere jaietan: Gabonetan, Ihauterietan, udako jaietan eta horrelakoetan ibiltzen gara.
- JAIONE** - Baina oporrak-edo noiz edo noiz hartuko dituzue.
GOLOKA - _____ (6).
- JAIONE** - Eta lana antolatzeko-eta zelan konpontzen zarete? Nagusirik, arduradunik edo horrelakorik badaukazue?
GOLOKA - _____ (7) Hemen bakoitzak bere ardura dauka, baina denon artean egiten dugu dena.
- JAIONE** - Eta gustura zabiltzate lan hori egiten?
GOLOKA - _____ (8). Oso polita izaten da jaietan ibiltzea. Lana bada, baina dibertsioa ere bai.

GALDEGAIA LANTZEN

(1)

(atera zuen/taldeko batek/Indiako legenda batetik/taldearen izena)

A? Taldeko batek Indiako elezahar batetik taldearen izena atera zuen

B? Taldearen izena Indiako elezahar batetik atera zuen taldeko batek

C? Taldearen izena Indiako elezahar batetik taldeko batek atera zuen.

(2)

(egiten dugu/sarritan/herriko jaietan/kale antzerkia)

A? Sarritan kale antzerkia herriko jaietan egiten dugu.

B? Herriko jaietan sarritan kale antzerkia egiten dugu.

C? Sarritan kale antzerkia egiten dugu herriko jaietan.

(3)

(lan honek/ematen digu/bizitzeko beste/taldekoei)

A? Ba, lan honek bizitzeko beste ematen digu taldekoei.

B? Ba, lan honek taldekoei ematen digu bizitzeko beste.

C? Ba, taldekoei bizitzeko beste lan honek ematen digu.

(4)

(lan honetan/eman ditugu/taldekook/15 urte)

(5)

(egiten dugu/tailerrean/zerbait/egunero)

(6)

(normalean/hartzen ditugu/oporrak/atzerrira goazenean)

(7)

(nagusiak/hemen/gara/guztiok)

(8)

(oso gustura/jairik jai/ibiltzen gara/gelditu gabe)

1

2

3

4

5

6

7

8

- Orain irakaslearen laguntzaz galdegaiaz hitz egingo dugu, eta araua ateratzen saiatuko gara. Zer da galdegaia? Zein da araua?



2

- Azter ezazue irakasleak emango dizuen testua. Nola eman digute informazioa? Zer jarrera izan du? Gurekin hitz egin duena erabat ziur egon da esaten zuenaz? Irakur itzazu hurrengo definizioak eta erabaki zein den egokiena.

Erabat ziurra den informazioa: badaki horrela gertatu zela eta testuan ez da zalantzarik agertzen.



Informazio ziurta ezina: ezin dugu jakin nola gertatu zen eta testu egileak hipotesiak egiten ditu.



- Koka itzazu taulan forma hauek:

Jakina, omen, beharbada, seguru asko, noski, dudarik gabe, dirudienez, argi dago ...-(e)la, ei

INFORMAZIO-MOTAK

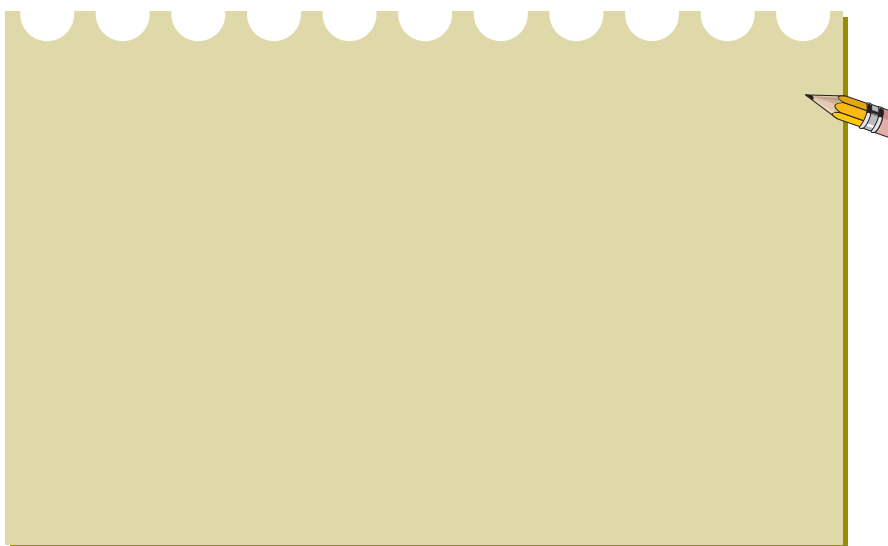
1. Erabat ziurra den informazioa



3. Informazio ziurta ezina



- Taldeetan jarrita, irakasleak rolak banatuko dizkizue eta horren bidez testua berregin beharko duzue.



- Sortutako testua antzeztu beharko duzue, eta zure ikaskideek zein “rol” daukazuen asmatu beharko dute.

Azken ataza honetan *Goloka* taldekoek bideo baten bidez goma-espumazko panpinak nola egiten diren azalduko digute.

- Ikusi dituzue inoiz goma-espumazko panpinak? Badakizue nola egiten diren? Komentatu.
- Material horietatik zeintzuk aipatuko dira bidean? Taldeka jarri eta komentatu.



- Bideoan *Goloka* taldekoek panpinak nola egiten diren azalduko digute. Baina entzun aurretik saia zaitetze pausoak ordenatzen:

NOLA EGINGO ZENUKE?		
A		Goma-espumazko errektangulu zapal bi hartu behar dira belarriak egiteko.
B		Begiak ipini eta ilea itsatsi behar zaio.
C		Goma-espuma zati bat biribildu behar da artaziekin, buru forma emateko.
D		Espraez pintatuko dugu.
E		Lehortzen utzi eta kolorea eman behar zaio.
F		Belarriak egin eta aurpegian itsatsi.
G		Goma-espumazko piramide bat hartuko dugu eta sudur forma emango diogu.
H		Artaziekin matrailak, begi zuloak, kokotsa eta abarren formak atera.

- Egindako antolaketa komentatu, ea alderik dagoen ikusi eta zergatiak esan.
- Nola egiten dira panpinak? bideoa ikusi eta egindako hipotesiak egokiak izan diren komentatu. Asmatu duzue?
- Idatzizko azalpena hemen daukazue. Hau idaztean nahastu egin gara eta gauza batzuk aldrebes idatzi ditugu (ikus ezazu adibidea). Bada ez bada ere, azpimarratu ditugun esaldiak adi irakurri eta behar izanez gero zuzendu.

AZALPEN NAHASIAK

Badakizue kale antzerkia nola egiten den? Ikasi nahi duzue? Ez? Ba, orduan agur! Hala ba, ez negarrik egin, kontatu egingo dizuet. Gu GOLOKA taldekoak gara. Munduko titiriterorik onenak! Herririk herri ibiltzen gara kaleak alaitzen. Hara nola ibiltzen garen! Muntaketa lana nahiko gogorra da. Burdina hauek astunak dira, ez pentsa! Gustatzen zaizue? Beitu jendea zein pozik dagoen!

Ba panpinak ez ditugu erosten, e! Geuk egiten ditugu. Sss, sekretua da eta! Leihoak eta atearik itxi aurretik nola egiten ditugun kontatuko dizuegu. Ez da mikrofonorik egongo, ezta? Beno ba, buru bat nola egiten den esango dizuegu. Behar diren gauzak hauexek dira: artaziak, kontaktu-kola, errotulkiak, esprai pintura, ilea egiteko datxa, kotoia,..., begietarako tapoiak, pilotak,... eta goma-espuma, jakina!

Zati honi buru forma eman behar zaio. Horretarako artaziekin biribildu egingo dugu, gutxi gorabehera. Hau egiten dugun bitartean, sudurra egingo dugu. Horretarako goma-espumazko piramide bat hartuko dugu. Nahi dugun forma eman ondoren, kolaz aurpegian itsatsiko dugu. Sudurra ipinita dagoenean, zelako aurpegia egin pentsatu eta markatu egingo dugu. Idea egin baino lehen, artaziekin bolumenak aterako ditugu: matrailak, begi zuloak, ahoa, kokotsa. Hori egindakoa belarriak egingo ditugu. Horretarako goma-espumazko errektangelu zapalak aukeratuko ditugu. Moztu eta itsatsi egingo ditugu. Belarriak itsatsi aurretik pintatu egingo dugu. Guk espraia erabiltzen dugu. Pintatzen dugun bitartean lehortzen utzi eta lehortzen denean, kolorea eman, begiak eta ilea jarri eta eginda dago burua.

Goma espumaz edozer egin daiteke: sagarrak, sugeak, zizareak, nahi duzue!!!

Orain badakizkizue gure sekretu guztiak, baina ez guri konpetentziarik egin gero, e! Bestela...

ADIBIDEA:

(*) Horren sekretua bada... Noiz kontatuko digute panpinak nola egiten diren, atearik eta leihoak itxi aurretik ala itxi eta gero?

- Lauko edo bosteko taldeetan jarri eta bideoan ikusi duzuenaren arabera goma-espumazko panpinak egingo dituzue.
- Panpinak egin eta gero, eta adibideari jarraiki, panpinak nola egin dituzuen azaltzeko testuak idatziko dituzue.
- Idatzitako testuak ozenki irakurriko, eta guztion artean testu bakarra adostuko dugu (idea ezberdinak bilduta).
- Egin ditugun panpinekin eta idatzi dugun testuaz erakusketa bat antolatuko dugu euskaltegian.



1. AUTOEBALUAZIO-ORRIA

■ Ikasunitatean hiru ataza egin ditugu:

1. Eskulanak gogoko ote?
2. Golokari elkarrizketa
3. Nola egiten dira panpinak?

■ Zein gustatu zaizu gehien/gutxien? Zergatik?

.....

.....

.....

.....

■ Probetxugarriak iruditu zaizkizu?

Bai:.....

Ez:.....

■ Zailak ala errazak izan dira?

Zailak:.....

Errazak:.....

■ Ikusi duzunetik zer azpimarratuko zenuke?

.....

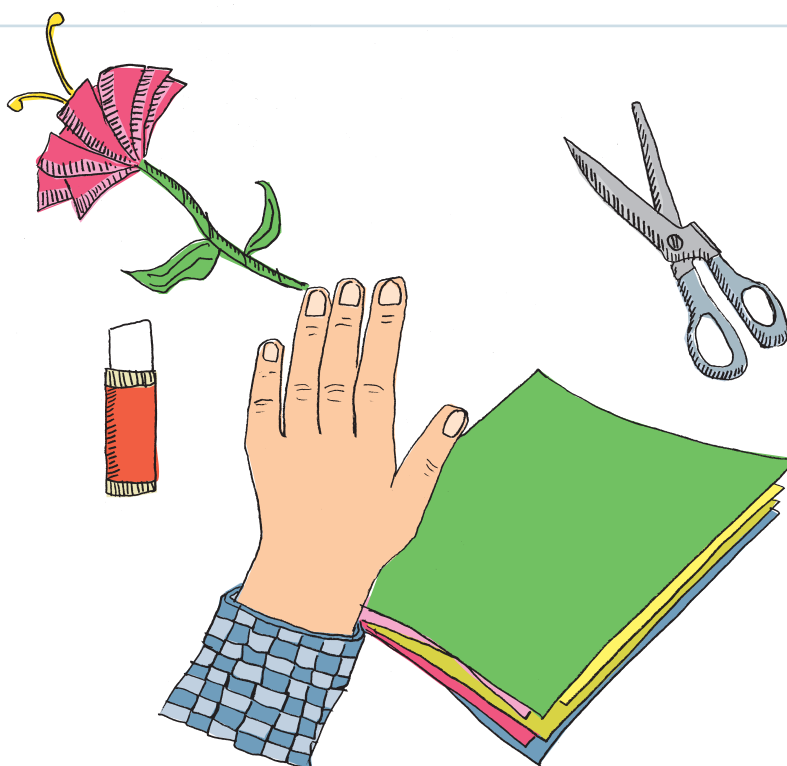
.....

.....

■ Zer kostatu zaizu gehien? Zer hobetzen saiatu behar duzu?

Kostatu:.....

Hobetu:.....



[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

HABE

Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea

Erakunde Autonomiaduna
Organismo autónomo del



EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO



ISBN 84-86968-30-5



9 788486 968304